

(263. 5.)

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 8 April 1914.)

De ondergeteekende meent zich te moeten aansluiten bij die leden, welke de behandeling van deze noodwet niet de geschikte gelegenheid achten om de algemeene financieele politiek tot een onderwerp van bespreking te maken, althans voor zoover niet die financieele politiek de aanleiding mocht zijn tot de noodzakelijkheid van deze noodwet.

Zulks nu schijnt hem niet het geval te zijn. Welke ook de financieele politiek van het huidige Kabinet ware, altijd zoude het voor het feit hebben gestaan, dat de Minister van Financiën zich in de zaken moest inwerken en voor zoover hij aanhangige ontwerpen overnam, daarin de wijzigingen moest brengen, welke hem van groot belang schenen. Bij de indiening van de Millioenennota koesterde ondergeteekende nog de hoop — en waarschijnlijk met niet minder recht dan zijn ambtsvoorganger, die in twee Millioenennota's dezelfde hoop uitsprak — dat de inkomstenbelasting, waarmede hij zich in het algemeen vereenigen kon, tijdig genoeg in werking zoude treden dat tijdelijke maatregelen niet noodig zouden zijn.

Echter voorzag hij ook toen reeds de mogelijkheid dat zulks niet het geval zoude zijn en kondigde voor dat geval een voorstel tot heffing van opcenten, en zoo noodig ook een tot gebruik van de suppletoire opbrengst van den accijns op het gedistilleerd aan. Tot het eerste nu heeft hij tot zijn leedwezen moeten overgaan, met dien verstande dat hetgeen sedert September is gebleken omtrent de kosten van de uitvoering van de artikelen 369 en 370 der Invaliditeitswet hem genoopt heeft een grooter aantal opcenten voor te stellen dan destijds in zijn voornemen lag.

Of het vorig Kabinet, indien het ware aangebleven, zoo tijdig het nieuwe Tarief-ontwerp in werking zoude hebben kunnen brengen, dat er thans geen tijdelijke maatregelen zouden noodig zijn, schijnt den ondergeteekende een vraag, die practisch belang verloren heeft.

De ondergeteekende zoude, welke blijvende dekking door hem ook op den voorgrond werd geschoven, naar thans is gebleken, zich toch voor 1914 nimmer van tijdelijke maatregelen hebben kunnen onthouden. En hij kan zich niet voorstellen, dat welke ook zijn financieele politiek ware, die tijdelijke maatregelen noemenswaardig anders zouden zijn uitgevallen dan thans het geval is. Immers de ontvangst indertijd, afgezien van het verschil in meening over tariefsverhoging in het algemeen, bereid aan een voorstel tot heffing van opcenten op het tarief van invoerrechten — heffing waaraan thans door enkele leden de voorkeur zoude worden gegeven — is niet van dien aard geweest, dat iemand, van welke richting op financieel gebied ook, licht opnieuw zulk een voorstel zoude hebben ingediend.

Dat de ondergeteekende, nu het tekort van 1914 door den reeds genoemden grooten tegenvaller zooveel grooter is geworden, meer spoed maakt met de verhoging van den bieraccijns dan hij anders zoude gedaan hebben, bewijst dat hij,

in het algemeen overtuigd dat de hoogere inkomsten ook voor een deel uit indirecte middelen moeten komen, zulks ook reeds voor 1914 in practijk wil brengen. Trouwens indien — wat eerst later definitief kan blijken — ook voor 1914 over de suppletoire opbrengst van den gedistilleerdaccijns tot dekking van het grootendeels door de ouderdomsrenten ingevolge de artikelen 369 en 370 ontstane tekort moet worden beschikt, dan zal van overmatige liefde voor de directe belastingen als tijdelijk dekkingsmiddel nog minder gesproken kunnen worden.

Hetgeen hierboven werd gezegd van een eventueele beschikking over de suppletoire opbrengst van den gedistilleerdaccijns, geeft reeds het antwoord op de vraag, hoe de ondergeteekende zich de dekking van het thans door hem op ruim f 10 millioen geraamde tekort denkt, terwijl hij voor f 4 170 000 uit opcenten en voor f 5 à f 600 000 uit den hooger bieraccijns denkt te verkrijgen en dit laatste cijfer wellicht nog te optimistisch is gesteld.

Waar de ondergeteekende in de Millioenennota reeds van het beschikken over de genoemde suppletoire opbrengst gewag gemaakt had, behoefde dit in de toelichting van het Opcenten-ontwerp niet opnieuw te geschieden¹⁾. Strekking van die toelichting was slechts om aan te toonen dat niet met de tien opcenten, in de Millioenennota voorwaardelijk aangekondigd, kon worden volstaan, doch een hooger bedrag moest worden voorgesteld.

De bezwaren tegen heffing van opcenten op de vermogens- en bedrijfsbelasting zal de ondergeteekende evenmin als zijn beide ambtsvoorgangers ontkennen. Ook wil hij wel erkennen dat die bezwaren nog eenigszins toenemen indien er meer opcenten geheven worden. Echter moeten die bezwaren, waar de heffing van genoemde wetten toch progressief is, zoodat ook bij de opcentenheffing met de draagkracht rekening wordt gehouden, niet te breed worden uitgemeten. Daarenboven zullen de 20 opcenten gemakkelijker gedragen worden, nu men aan tien opcenten, welke reeds vier jaren geheven worden, gewend is geraakt, deze als het ware deel uitmaken van de belasting. En eindelijk had de ondergeteekende, gelet op de zeer groote bedragen die de artt. 369 en 370 der Invaliditeitswet vorderen, geen keuze.

Aan heffing van opcenten op de successiebelasting is ernstig gedacht. De bezwaren daaraan verbonden werden echter te groot geacht, gelet ook op de omstandigheid dat de opbrengst voor 1914 slechts gering zoude zijn geweest, omdat die rechten eerst 6 à 7 maanden na het openvallen der erfenis plegen te worden betaald.

De ondergeteekende is door het Voorloopig Verslag niet van zijne meening teruggebracht dat het in de lijn ligt om, waar het ontwerp der inkomstenbelasting de heffing van rechtspersonen méér verhoogt dan die van natuurlijke personen, ook bij de tijdelijke heffing voor rechtspersonen reeds een sterkere verhoging in toepassing te brengen dan voor overige aanslagen.

Toegegeven kan worden, dat het enkele feit dat zekere bepaling voorkomt in een wetsontwerp geen reden kan zijn om een daarmede verband houdende bepaling in een ander wetsontwerp goed te keuren. Evenwel het voorstel om de belasting van rechtspersonen in de inkomstenbelasting aanzienlijk te verhoogden, gaat uit van de veronderstelling dat de meerderheid zich daarmede vereenigen kan en dan mag tevens worden verondersteld dat diezelfde meerderheid ook geen bezwaar zal hebben om een matiger verhoging ook reeds toe te staan, wanneer daaraan het jaar te voren een zeer groote behoefte bestaat. Hetgeen natuurlijk niet in zich sluit dat wie voor de 60 opcenten als tijdelijken maatregel stemt en de 60 opcenten voor 1914 aanvaardt, daarmede zich ook ver-

¹⁾ En evenmin in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over de Nota's van Wijziging der inkomstenbelasting, naar welke de Commissie van Rapporteurs in een noot verwijst. Uitgaven voor ouderdomsrenten vallen er ook in 1914 reeds tot een groot bedrag te dekken.

bindt tot het aanvaarden van het in de inkomstenbelasting begrepen voorstel tot blijvende heffing van 5 pct.

Ten aanzien van het bezwaar door sommige leden geopperd dat de coöperatieve vereenigingen deze verhooging moeilijk zouden kunnen dragen, sluit de ondergeteekende zich aan bij het betoog hiertegenover in het Voorloopig Verslag van andere zijde gesteld.

Aan beperking van de 60 opcenten tot de vennootschappen die een dividend van minstens 10 percent geven, kan door hem reeds hierom niet gedacht worden, omdat de opbrengst van den tijdelijken maatregel daardoor te zeer zoude inkrimpen.

De Minister van Financiën,

BERTLING.

(263. 6.)

VERSLAG.

De Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot heffing van opcenten op de vermogensbelasting en op de belasting op de bedrijfs- en andere inkomsten is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag wegens dit wetsontwerp, van oordeel, dat door deze gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het voorstel genoegzaam is voorbereid.

Vastgesteld den 16den April 1914.

FOCK.

DRION.

MARCHANT.

ARTS.

JANSSEN.